

OZITIVNĚ

Číslo 79 | září-říjen 2026 | 14. ročník

**Připojte se k prvnímu
setkání českých žen
žijících s HIV**

Obsah

- 3** Dermatofilóza pod drobnohledem
- 4** Nejsme v tom samy a můžeme žít krásný život
- 7** Jaroslav Zvěřina změnil způsob, jakým Češi mluví o sexualitě
- 8** Křehká rovnováha - adiktologické služby po přesunu pod MZ ČR
- 9** Duhový polibek bez příkras
- 11** Hepatitidy ustupují, svět ale nesmí polevít
- 12** Prague Pride 2026 - výsledky testování
- 13** Victoria Beckham - módní ikona, která pomáhá bořit stigma spojené s HIV
- 14** Druhý dech - první transplantace plic mezi lidmi žijícími s HIV
- 15** Změna typu pobytu v ČR - cizincům může přinést komplikace při léčbě HIV
- 16** Když nevíte, co dělat - nový web ČSAP

Dermatofilóza pod drobnohledem

VZÁCNÁ KOŽNÍ INFEKCE SE V EVROPĚ ZAČALA ŠÍŘIT I MEZI LIDMI. DŮVOD K PANICE ALE NENÍ.

Bakterie, která byla dlouho spojována hlavně se zvířaty, se objevila v několika evropských zemích v neobvyklých shlučích případech. Odborníci situaci sledují, zároveň však zdůrazňují: pro běžnou populaci zůstává riziko velmi nízké a dosud popsané infekce měly mírný průběh.

Známa bakterie, nový způsob přenosu

Dermatofilózu způsobuje bakterie *Dermatophilus congolensis*. Běžně se vyskytuje především u skotu, může ale postihnout i další domácí a volně žijící zvířata. U lidí byla až donedávna popisována jen sporadicky – zpravidla po přímém kontaktu s nakaženým zvířetem.

V posledních měsících se však obraz onemocnění proměnil. Evropské centrum pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) upozornilo na několik vzájemně souvisejících skupin případů. Nejpravděpodobnější cestou přenosu byl velmi těsný fyzický kontakt, zejména kontakt kůže s kůží při sexuálních aktivitách. Přenos přes kontaminované povrchy nebo předměty zatím odborníci nedokážou zcela vyloučit.

Co je důležité vědět

Běžný společenský kontakt nepředstavuje podle současných poznatků významné riziko. Zvýšená pozornost je na místě hlavně u lidí, kteří mají častý těsný kontakt kůže s kůží s více partnery nebo navštěvují místa, kde k takovému kontaktu dochází.

Jak se infekce projevuje

Typické jsou drobné pupínky, hnisavé puchýřky, šupinatá či svědivá ložiska a strupy. Projevy se objevují především na místech, která byla při kontaktu odkrytá; v evropských případech šlo často o oblast genitálií nebo obličeje.

Dobrou zprávou je, že dosavadní případy reagovaly na lokální nebo celkovou antibiotickou léčbu a některé odezněly i samy. ECDC hodnotí dopad onemocnění jako velmi nízký. Pokud se ale po těsném fyzickém kontaktu objeví neobvyklé kožní změny, je rozumné obrátit se na lékaře a zmínit okolnosti, které mohou pomoci se správnou diagnózou. Samoléčba antibiotiky není namístě.

Bez strašení a bez stigmatizace

Většina dosud hlášených případů v zemích Evropské unie se týkala gayů, bisexuálních mužů a dalších mužů, kteří mají sex s muži. To však není ani vlastnost bakterie, ani důvod k nálepkování: rozhodující je typ a četnost těsného fyzického kontaktu, nikoli identita člověka. Další případy byly například spojeny s bojovými sporty, kde rovněž dochází k intenzivnímu kontaktu kůže s kůží. •

 Pokračování článku si můžete přečíst na stránce: https://bit.ly/Dermafiloza_Info ↗

Zdroj: <https://bit.ly/Dermafiloza> ↗

— PŘIPRAVILA VERONIKA

Nejsme v tom samy a můžeme žít krásný život

VESNA CHCE V ČESKU PROPOJIT ŽENY ŽIJÍCÍ S HIV

Vesna je maminka dvou zdravých dětí, pracující žena a cestovatelka, která žije s HIV. O svém příběhu už otevřeně mluvila v podcastu Život+ – o diagnóze, kterou se dozvěděla v dramatické životní situaci, o strachu o své dítě i o tom, jak jí pomohla rodina a komunita lidí žijících s HIV. Nyní chce zkušenosti proměnit v konkrétní pomoc.

Připravuje první online setkání určené ženám, které žijí se stejnou diagnózou.

Její zkušenost ale ukazuje, že úspěšná léčba sama o sobě nevyřeší všechny problémy, které diagnózu doprovázejí. Jedním z největších zůstává pocit osamělosti. Vesna dlouho osobně neznala žádnou další ženu žijící s HIV. To se změnilo až na mezinárodní konferenci Women & HIV 2026, která se v dubnu konala v Praze.

Setkání, které otevřelo dveře do nového světa

Na konferenci Vesnu pozvala lékařka Barbora Králičková. Neúčastnila se jí pouze jako posluchačka, ale také jako jedna z panelistek. Spolu s další ženou, Alenou, mluvila o zkušenostech spojených s mateřstvím, těhotenstvím, porodem a kojením u žen žijících s HIV.

„Otevřelo mi to dveře do světa, do kterého zatím pomalu pronikám,“ říká Vesna. Během dvou dnů se setkala s lékaři, vědci, sociálními pracovníky, aktivistkami i ženami žijícími s HIV z Evropy, Afriky a Severní Ameriky.

Právě propojení odborných znalostí s osobní zkušeností považuje za jednu z největších hodnot celé akce. Profesionálové mohli představit výsledky výzkumů a možnosti

léčby, ženy žijící s HIV zase popsat, jak se lékařská doporučení, zdravotnické postupy nebo společenské předsudky promítají do jejich každodenního života.

Nešlo přitom pouze o přednášky. Součástí programu byly panelové debaty, diskuse a neformální setkávání, během nichž mohly účastnice mluvit otevřeně o tématech, která v běžné komunikaci o HIV často zůstávají stranou.

HIV není pouze mužské téma

V české společnosti je HIV stále silně spojováno především s homosexuálními muži. Tato představa ale neodpovídá realitě a může vést k tomu, že specifické potřeby žen nejsou dostatečně zohledňovány. Ženy řeší vedle léčby také otázky těhotenství, porodu, kojení, antikoncepce, hormonálních

Online setkání žen žijících s HIV

- + **Kdy:** 18. října 2026 od 18 hodin
- + **Kde:** online prostřednictvím platformy Zoom
- + **Pro koho:** pro ženy žijící s HIV
- + **Účast:** zdarma, pod vlastním jménem nebo přezdívkou
- + **Kontakt:** vesnamahlad@gmail.com

Účastnice mohou během setkání aktivně mluvit nebo pouze poslouchat. Vesna jim předem pošle odkaz a v případě potřeby poradí, jak si vytvořit anonymní účet. Více informací v pokračování článku na webu.

změn nebo menopauzy. Diagnóza může ovlivňovat jejich partnerské vztahy, vnímání vlastního těla i rozhodování o mateřství.

Vesna upozorňuje také na proměnu struktury lidí žijících s HIV v České republice. Zatímco mezi českými pacienty dlouhodobě převažují muži, mezi lidmi s HIV, kteří přišli z Ukrajiny, je podle zkušeností odborníků zastoupení mužů a žen mnohem vyrovnanější.

„Už neplatí naše představa, že HIV automaticky znamená homosexuálního muže. Je potřeba změnit pohled na tuto nemoc, protože potřeby lidí žijících s HIV jsou dnes jiné,“ říká Vesna.

Mateřství bez možnosti rozhodovat

Jedním z důležitých témat konference byla zkušenost žen s českým zdravotnictvím. Alena, která má malé dítě a žila s HIV už během těhotenství, mohla porovnat péči při narození dvou dětí s odstupem několika let.

Podle Vesny se ukázalo, že žena s HIV nemusí být vždy dostatečně zapojena do rozhodování o vlastním porodu a následné péči. Některé postupy jí mohou být předloženy jako hotová věc bez podrobnějšího vysvětlení nebo možnosti volby.

Právě mateřství je přitom oblastí, v níž se

doporučení jednotlivých zemí stále liší. Na konferenci se například diskutovalo o kojení. Zatímco některé evropské státy jej ženám s HIV za přesně stanovených podmínek umožňují nebo doporučují, jiné se k němu stavějí odmítavě.

Rozdílné přístupy mohou být pro ženy matoucí. Současně ukazují, že ani odborná veřejnost nemá ve všech otázkách zcela jednotný názor.

„Byl to pro mě aha moment. Člověk má pocit, že odborníci všechno vědí a postupují stejně. Pak zjistí, že jednotlivé země nebo nemocnice mohou mít úplně odlišná doporučení,“ popisuje Vesna.

Léčba zachraňuje život, ale přináší i nové otázky

Moderní léčba umožňuje lidem s HIV žít dlouhý a plnohodnotný život. Pokud člověk pravidelně užívá léky a dosáhne nulové virové nálože, virus sexuálně nepřenáší. S prodlužujícím se životem lidí s HIV se ale stále více pozornosti věnuje také dlouhodobým zdravotním dopadům.

Na konferenci se mluvilo například o přibývání na váze, které může souviset s některými typy léčby. Jedna z debat se dokonce věnovala otázce, zda by ženy žijící s HIV měly mít snazší přístup k moderním lékům určeným k léčbě obezity.

Pro Vesnu bylo překvapivé také téma menopauzy. Dozvěděla se, že ženy žijící s HIV mohou být ve vyšším věku více ohroženy srdečně-cévními onemocněními, řídnutím kostí nebo psychickými problémy.

„Do té doby jsem nad menopauzou přemýšlela jen tak, že jednou přijde. Na konferenci jsem si uvědomila, že se o sebe budu muset v některých oblastech starat ještě pozorněji,“ říká. •

 Pokračování článku si můžete přečíst na stránce: https://bit.ly/Muzeme_Zit_Krasny_Zivot ➔

— PŘIPRAVILA MARKÉTA

RESPEKT!

Že žijete svůj život v souladu
se sebou a se svými hodnotami.

Včasná a účinná léčba HIV
je ale klíčová pro nás všechny.
Otestujte se, má to smysl.
Pomáháme s léčbou HIV
a virové hepatitidy C.

Copyright © 2025 Merck & Co., Inc., Rahway, NJ, USA a přidružené společnosti.
Všechna práva vyhrazena.

Merck Sharp & Dohme s.r.o.
Na Valentince 3336/4, 150 00 Praha 5, Česká republika, IČO: 28462564
Tel.: +420 277 050 000, e-mail: dpoc_czechslovak@msd.com, www.MSD.cz

CZ-NON-00626 (v2.0) • Datum přípravy: 10/2025

Jaroslav Zvěřina změnil způsob, jakým Češi mluví o sexualitě

ČESKÁ SEXUOLOGIE PŘIŠLA O JEDNU ZE SVÝCH NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH OSOBNOSTÍ

Ve věku 83 let zemřel doc. MUDr. Jaroslav Zvěřina, CSc. – lékař, psychiatr, sexuolog a pedagog, který se významně zasloužil o rozvoj sexuologie, sexuální osvěty i prevence HIV v České republice.

Svou profesní dráhu spojil především se Sexuologickým ústavem 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy, který více než dvacet let vedl. Vychoval řadu odborníků, publikoval přes 120 vědeckých prací a několik knih a dlouhodobě se věnoval tématům lidské sexuality, partnerských vztahů i sexuálního zdraví.

Významnou stopu zanechal také v oblasti prevence HIV. Jako člen Komise pro prevenci HIV/AIDS Ministerstva zdravotnictví ČR podporoval otevřenější přístup k sexuální výchově a prevenci sexuálně přenosných infekcí. V roce 1990 spoluzaložil Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu, která se dlouhodobě věnuje vzdělávání veřejnosti v oblasti reprodukčního a sexuálního zdraví.

Vedle medicíny působil také v českém i Evropském parlamentu, nikdy ale neopustil oblast zdravotnictví a vzdělávání. Svou odbornou i popularizační činností přispěl k tomu, že se o sexualitě začalo mluvit otevřeněji, věcněji a bez zbytečných předsudků.

Odkaz Jaroslava Zvěřiny připomíná, že kvalitní sexuální výchova, prevence HIV i otevřená komunikace o sexualitě jsou vý-

sledkem dlouholeté práce lidí, kteří pomáhali měnit pohled společnosti na témata, o nichž se dříve téměř nemluvílo. ●

Zdroj: www.zverina.cz ↗

— **PŘIPRAVILA VERONIKA**

Jaroslav Zvěřina, zdroj: www.cls.cz

Křehká rovnováha

CO ČEKÁ ČESKÉ ADIKTOLOGICKÉ SLUŽBY PO PŘESUNU POD MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ?

Česká péče o lidi se závislostmi má v Evropě velmi dobré jméno. Teď však stojí před změnou. Agenda protidrogové politiky se přesunula z Úřadu vlády na Ministerstvo zdravotnictví. Nejdůležitější otázkou není, pod jakou instituci systém patří, ale zda si zachová stabilitu, odbornost a dostupnost.

System, který funguje

Když se mluví o závislostech, veřejná debata často sklouzává k zákazům, trestům a represivním opatřením. Český model ale dlouhodobě ukazuje, že účinná pomoc stojí na mnohem širších základech. Propojuje prevenci, léčbu, terénní programy, snižování zdravotních rizik i sociální podporu – tedy služby, které člověka provázejí v různých fázích jeho situace.

Právě tato provázanost patří k důvodům, proč je český systém v zahraničí vnímán jako příklad politiky založené na vědeckých důkazech. Jedním z jeho viditelných výsledků je také nízký výskyt HIV mezi lidmi, kteří užívají drogy injekčně. Nejde tedy jen o teorii nebo politická prohlášení, ale o přístup, jehož dopady lze sledovat v praxi.

Změna „adresy“, ne nutně směru

Přesun protidrogové agendy pod Ministerstvo zdravotnictví proto přirozeně vyvolává pozornost. Sám o sobě nemusí znamenat ani problém, ani zhoršení péče. Rozhodující bude, co bude následovat: jak se nastaví odpovědnost, kdo převezme odborné vedení a zda se podaří udržet spolupráci mezi zdravotními a sociálními službami, prevencí i bezpečnostními složkami.

Oblast závislostí se totiž nevejde do jedné úřední přihrádky. Dotýká se zdraví, rodinných vztahů, bydlení, práce i bezpečí v obcích. Právě proto potřebuje vedení,

které rozumí celému systému a dokáže spojit instituce, jež si během let vytvořily funkční způsob spolupráce. Nevhodně nastavené řízení by mohlo tuto síť oslabit mnohem rychleji, než by se ji později podařilo znovu vybudovat.

Jistota pro služby znamená jistotu pro klienty

Nejbližší praktickou zkouškou bude financování. Poskytovatelé adiktologických služeb potřebují s dostatečným předstihem vědět, s jakými prostředky mohou v příštím roce počítat. Bez včas vyhlášených dotačních programů se obtížně plánuje provoz, udržují zkušené týmy a zajišťuje návazná péče.

Rozpočtová nejistota přitom nezůstává jen na stolech ředitelů organizací. V konečném důsledku ji mohou pocítit lidé, kteří potřebují pravidelný kontakt s terénním pracovníkem, místo v léčbě nebo podporu při návratu do běžného života. Stabilní služba je pro ně často jedním z mála pevných bodů a její výpadek může mít velmi konkrétní zdravotní i sociální následky.

Co je nyní v sázce

Nadcházející měsíce tak ukážou, zda organizační změna přinese klidné pokračování, nebo nejistotu. Pokud zůstanou zachovány finance, odborné řízení a dostupnost péče, může český systém dál patřit k evropské špičce. V opačném případě by země riskovala oslabení něčeho, co vznikalo dlouho, funguje napříč obory a pomáhá nejen jednotlivcům, ale celé společnosti. •

Zdroj: <https://www.asociace.org/pro-media/> ↗

— VERONIKA

Duhový polibek bez příkras

CO PŘESNĚ ZNAMENÁ INTIMNÍ TREND ZE SOCIÁLNÍCH SÍTÍ

Zní nevinně. Jeho význam je však velmi konkrétní. „Rainbow kiss“ označuje sexuální praktiku, při níž si dva dospělí partneři vzájemně poskytují orální sex v době, kdy jeden z nich menstruuje, a poté se políbí. Při polibku tak dochází k výměně menstruační krve a spermatu. Poetický název tedy odkazuje jen k jejich smísení – žádná skutečná duha nevzniká.

Co se skrývá za barevným názvem

Podle sexuoložky Carol Queen, kterou cituje americký Cosmopolitan, jde v podstatě o variantu polohy 69: partneři si současně poskytují orální sex, přičemž jeden z nich menstruuje. Následný polibek vede k výměně tekutin, které po orálním sexu zůstaly v ústech. Právě tato závěrečná část odlišuje duhový polibek od samotného sexu během menstruace.

Praktika patří do širší kategorie označované jako fluid play – sexuálních aktivit, jejichž součástí je kontakt s tělními tekutinami, například slinami, potem, spermatem nebo krví. Nejde o nový fenomén, nový je především zájem, který kolem něj vytvářejí sociální sítě a internetový slang.

Proč může někoho přitahovat

Některé lidi láká smyslová stránka, jiné pocit mimořádné intimity, důvěry a zranitelnosti. Roli může hrát také vzrušení z překračování tabu. Neexistuje přitom žádný „správný“ důvod, proč podobnou praktiku chtít – ani povinnost ji zkoušet. Zvědavost je stejně legitimní jako jasné ne.

Intimita, která není bez rizika

Menstruační krev i sperma mohou obsahovat původce sexuálně přenosných infekcí. Při orálním sexu se mohou šířit například syfilis, kapavka, chlamydie, herpes nebo virové hepatitidy. Riziko přenosu HIV je při orálním sexu obecně výrazně nižší než při nechráněném vaginálním či análním styku, kontakt s krví a poraněnou sliznicí je však rizikovým faktorem.

Zvláštní opatrnost je namístě, pokud některý z partnerů nezná svůj aktuální zdravotní stav nebo má v ústech afty, otevřené ranky či krvácející dásně. Mnohé infekce mohou probíhat bez příznaků, a proto se nelze spoléhat na dojem, že partner „vypadá zdravě“. Smysl má otevřený rozhovor a testování odpovídající sexuálnímu životu a míře rizika. •

 Pokračování článku si můžete přečíst na stránce: https://bit.ly/Duhovy_Polibek_Info ↗

Zdroj: https://bit.ly/Duhovy_Polibek ↗

— VERONIKA

PRO VIRUS HIV JSME VŠICHNI STEJNÍ

HIV nás neodlišuje

**Moderní léčba dokáže snížit množství viru HIV
v krvi až na nezjistitelnou úroveň.**

Takový člověk může s HIV žít zcela normální život,
jako všichni ostatní.

O diagnostice a léčbě HIV se vždy poraďte se zdravotnickým odborníkem.

testujsevcas.cz

Gilead Sciences s.r.o., Pujmanové 1753/10a, Nusle, 140 00 Praha 4, IČO: 242 68 551
CS-UNB-0673

Hepatitidy ustupují

SVĚT ALE NESMÍ POLEVIT

Virovým hepatitidám dnes umíme účinně předcházet, léčit je a hepatitidu C ve většině případů také vyléčit. Přesto si infekce každý rok vyžádají více než milion životů. Nová zpráva WHO ukazuje, proč je důvod k optimismu i k větší pozornosti.

Dobrou zprávou je, že celosvětový boj s virovými hepatitidami se posouvá správným směrem. Ubývá nových infekcí i úmrtí, očkování chrání stále více dětí a moderní léčba dokáže výrazně změnit prognózu pacientů. Jenže za příznivými trendy se skrývá druhá, méně povzbudivá skutečnost — miliony lidí o své infekci nevědí nebo se k léčbě vůbec nedostanou.

Tichá hrozba v obrovském měřítku

Hepatitidy B a C stojí za 95 procenty všech úmrtí souvisejících s virovými hepatitidami. V roce 2024 na jejich následky zemřelo 1,34 milionu lidí a každý den přibýlo více než 4 900 nových infekcí. S chronickou hepatitidou B nebo C tak po celém světě žilo přibližně 287 milionů lidí.

Čísla jsou o to závažnější, že chronická infekce může dlouho probíhat bez nápadných potíží. Když zůstane nerozpoznaná a neléčená, může vést k cirhóze nebo rakovině jater a právě ty patří k hlavním příčinám úmrtí spojených s hepatitidou.

Nejzranitelnější jsou místa, kde prevence chybí

Nejvíce nových případů hepatitidy B připadá na Afriku: v roce 2024 zde vzniklo 68 procent všech nových infekcí na světě. Přitom jen 17 procent novorozenců dostalo ochrannou dávku vakcíny bezprostředně po narození, přitom se jedná o jednu z neju-

činnějších cest, jak přenosu zabránit. Vysoký počet úmrtí spojených s hepatitidou B znamená také oblast západního Pacifiku.

Zátěž navíc není rozložena rovnoměrně. Deset zemí — Bangladéš, Čína, Etiopie, Ghana, Indie, Indonésie, Nigérie, Filipíny, Jihoafrická republika a Vietnam — představovalo 69 procent celosvětových úmrtí souvisejících s hepatitidou B. U hepatitidy C je situace geograficky rozptýlenější. Jednotlivé regiony proto potřebují strategie, které odpovídají jejich podmínkám a možnostem zdravotní péče.

1,34 milionu lidí zemřelo
v roce 2024 na následky
hepatitidy B nebo C.

Pokrok, který je skutečně vidět

Přes všechny překážky přináší zpráva WHO i důvody k naději. Od roku 2015 klesl roční počet nových infekcí hepatitidou B o 32 procent a úmrtí související s hepatitidou C se snížila o 12 procent. Výrazně se zlepšila také ochrana dětí do pěti let: výskyt hepatitidy B v této věkové skupině klesl na 0,6 procenta a 85 zemí už dosáhlo cíle stanoveného pro rok 2030, nebo jej dokonce překonalo.

Příklady Egypta, Gruzie, Rwandy nebo Spojeného království navíc ukazují, že výrazné omezení hepatitid není vzdálenou vizí. Pokud se spojí dlouhodobá politická podpora, stabilní financování, dostupná prevence a léčba, výsledky se dostaví. ●

 Pokračování článku si můžete přečíst na stránce: https://bit.ly/Hepatitidy_Info ↗

Zdroj: https://bit.ly/Hepatitidy_Ustupuji ↗

— PŘÍPRAVILA VERONIKA

Prague Pride 2026

PÉČE O ZDRAVÍ PATŘÍ K FESTIVALU STEJNĚ JAKO HUDBA A DOBRÁ NÁLADA

Prague Pride už dávno není jen oslavou rozmanitosti. Pro spoustu lidí představuje také příležitost udělat něco důležitého pro své zdraví. Potvrdil to i letošní ročník festivalu, během kterého Česká společnost AIDS pomoci (ČSAP) nabídla bezplatné a anonymní testování na HIV, syfilis a virové hepatitidy typu B a C.

Součástí festivalového programu byla tradičně venerologická ordinace ČSAP, kde si návštěvníci mohli nechat udělat vyšetření na kapavku a chlamydie nebo se poradit s lékaři o prevenci pohlavně přenosných infekcí, PrEP či PEP.

Během šesti festivalových dnů využilo testování **1621** lidí a provedeno bylo více než **5065** testů. Venerologickou ordinaci navštívilo **103** klientů.

„Prague Pride je jednou z nejlepších příležitostí, jak dostat prevenci přímo mezi lidi. Chceme ukázat, že testování je rychlé, anonymní a bezplatné a že péče o sexuální zdraví by měla být stejně samozřejmá jako pravidelná návštěva zubaře nebo praktického lékaře,“ říká Jiří Pavlát, předseda předsednictva České společnosti AIDS pomoci.

Odborná pomoc přímo na festivalu

Velký zájem byl i letos o venerologickou ordinaci, která návštěvníkům nabídla vyšetření na kapavku a chlamydie i možnost konzultovat s lékaři otázky sexuálního zdraví, prevence HIV, PrEP nebo PEP.

Za statistikami jsou lidské příběhy

Každá statistika představuje především člověka, který se rozhodl převzít odpovědnost za své zdraví.

Pokud orientační test odhalí možné riziko, následuje vždy potvrzující laboratorní vyšetření. Právě včasný záchyt je přitom zásadní. Díky moderní léčbě mohou dnes lidé s HIV žít plnohodnotný život a při správné terapii virus dále nepřenášet.

Festival skončil, prevence pokračuje

Prague Pride je jen jedním z míst, kde lze využít služby České společnosti AIDS pomoci. Bezplatné a anonymní testování probíhá po celý rok v Domě světla i v síti checkpointů po celé České republice.

Protože péče o zdraví nekončí posledním festivalovým koncertem.

Výsledek Prague Pride 2026

- ✓ **1610** testů na HIV
- ✓ **1455** testů na syfilis
- ✓ **485** testů na žloutenku typu B
- ✓ **1515** testů na žloutenku typu C
- ✓ **103** klientů navštívilo venerologickou ordinaci

— PŘÍPRAVILA MARKÉTA

Victoria Beckham

MÓDNÍ IKONA, KTERÁ POMÁHÁ BOŘIT STIGMA SPOJENÉ S HIV

Většina lidí si Victorii Beckham vybaví jako členku skupiny Spice Girls nebo úspěšnou módní návrhářku. Už více než deset let však patří také k výrazným osobnostem, které podporují lidi žijící s HIV. Od roku 2014 působí jako mezinárodní ambasadorka dobré vůle UNAIDS a svůj vliv využívá k tomu, aby upozorňovala na význam testování, léčby i boje proti diskriminaci.

K tématu HIV ji přivedla především síla lidských příběhů. Během cest po Jihoafrické republice, Keni a Etiopii se setkala se ženami, dětmi i zdravotníky, kteří se s dopady epidemie potýkají každý den. Právě jejich odhodlání ji motivuje k dalším aktivitám.

”Pokud mohu svým hlasem pomoci šířit jejich příběhy a přispět ke změně, samozřejmě to udělám. Kdo by to neudělal?”

Jako matku čtyř dětí ji silně zasáhly osudy žen, které se vyrovnávají nejen s HIV, ale také s chudobou a stigmatem. Během návštěvy Etiopie se setkala také s dětmi, které se narodily s HIV a jejichž rodiče zemřeli v důsledku AIDS.

Victoria Beckham opakovaně připomíná, že jednou z největších překážek v boji proti HIV zůstává stigma. Obavy z odsouzení totiž mnoha lidem brání nechat se otestovat, otevřeně mluvit o své diagnóze nebo vyhledat potřebnou léčbu a podporu.

Přesto zůstává optimistická. Věřící, že vývoj vakcíny i nalezení léčby, která by dokázala HIV zcela odstranit z těla, jsou možné. Do

té doby však podle ní můžeme mnoho změnit už teď: podporovat testování, šířit spolehlivé informace a především vytvářet prostředí, v němž se lidé žijící s HIV nebudou bát požádat o pomoc.

Jak sama říká: „Jednou můžeme AIDS ukončit. Dopad HIV na životy lidí ale můžeme začít měnit už dnes.“ ●

Zdroj:

www.unaids.org/en/VictoriaBeckham

www.amfar.org/honorees/victoria-beckham ↗

— PŘIPRAVILA VERONIKA

Victoria Beckham, zdroj: Wikipedia

Druhý dech

PRVNÍ TRANSPLANTACE PLIC MEZI LIDMI ŽIJÍCÍMI S HIV OTEVŘELA NOVOU KAPITOLU MEDICÍNY

Čtyři roky potřeboval kyslíkový přístroj. Dnes šestapadesátiletý Bertrand Nelson znovu dýchá sám. Jako první člověk na světě dostal plíce od dárce, který stejně jako on žil s HIV. Při stejné operaci mu lékaři transplantovali také nová játra.

Když se Bertrand Nelson po letech omezeného pohybu nadechne bez pomoci přístroje, není to jen osobní vítězství. Jeho příběh je zároveň připomínkou toho, jak rychle dokáže medicína posouvat hranice, které ještě donedávna vypadaly nepřekonatelně.

Když začal docházet dech

Bertrand žije s HIV od roku 2000. Díky moderní antiretrovirové léčbě měl virus dlouhodobě pod kontrolou a mohl vést běžný život. Ve stejném roce mu lékaři diagnostikovali také sarkoidózu – závažné onemocnění, které postihlo nejprve jeho plíce a později i játra.

Zlom přišel po těžké legionářské nemoci, která jeho zdravotní stav značně zhoršila. Bertrand potřeboval stále více kyslíku a běžné činnosti, které dříve zvládal bez potíží, se měnily v náročný výkon.

Jedna operace, dva nové orgány

Když běžné možnosti léčby přestaly stačit, lékaři z transplantačního centra NYU Langone v New Yorku nabídli Bertrandovi účast ve výzkumném programu, který umožňuje transplantace orgánů mezi lidmi žijícími s HIV. Po pečlivém posouzení podstoupil v březnu 2026 náročný kombinovaný zákrok: dostal obě plíce i játra od zemřelého dárce, který rovněž žil s HIV.

Transplantace ledvin a jater mezi HIV pozitivními dárce a příjemce už ve Spojených

státech mají svou historii. U plic se však podobný výkon dosud nepodařil. Právě plíce patří k nejnáročnějším orgánům pro transplantaci a vhodných dárců je dlouhodobě nedostatek.

Naděje pro další pacienty

Úspěch nespočívá jen v samotném chirurgickém výkonu, ale může pomoci rozšířit okruh dárců a zvýšit šanci, že lidé žijící s HIV najdou včas vhodný orgán. Současně zpochybňuje předsudek, že HIV automaticky znamená menší možnosti léčby nebo vyloučení z dárčovství.

”Chci, aby mě maminka viděla znovu naplno žít.“

Díky účinné terapii dnes mnoho lidí s HIV žije dlouhý a kvalitní život. Přesto zůstávali v některých oblastech medicíny znevýhodněni. Americký zákon HOPE z roku 2013 otevřel cestu k výzkumu transplantací mezi HIV pozitivními lidmi. U plic jsou však tyto zákroky zatím možné pouze v přísně vymezených výzkumných programech.

Zkušenosti týmu NYU Langone nyní ukáží, zda se podobné transplantace mohou v budoucnu stát dostupnější součástí klinické praxe. Každé bezpečné rozšíření dárčovské základny přitom může znamenat více času a někdy doslova nový život pro lidi čekající na vhodný orgán. •

 Pokračování článku si můžete přečíst na stránce: https://bit.ly/Druhý_Dečh ↗

Zdroj: https://bit.ly/HIV_Transplantace_Plic ↗

— PŘIPRAVILA VERONIKA

Změna typu pobytu v ČR

CIZINCŮM ŽIJÍCÍM V ČR MŮŽE PŘINÉST KOMPLIKACE PŘI LÉČBĚ HIV

Cizinci žijící s HIV, zejména ze zemí mimo EU, často řeší, jak si zajistit dostupnou léčbu i v ČR. Pokud nemají nárok na veřejné zdravotní pojištění, bývají odkázáni na úhradu léčby jako samoplátcí, protože komerční pojištění léčbu HIV zpravidla nekryje. Náklady přitom začínají přibližně na 16 000 Kč měsíčně, k nimž je nutné připočítat i cenu komerčního zdravotního pojištění.

Řada lidí proto dosud dojížděla za léčbou do země původu. Kvůli pokračující válce na Ukrajině to však pro mnohé není ani možné, ani bezpečné. Hledají proto způsoby, jak zůstat v ČR a zároveň mít léčbu hrazenou z veřejného zdravotního pojištění.

Podmínky veřejného pojištění se liší podle typu pobytu a průběžně se mění. Změna pobytového oprávnění proto může mít významné dopady. Níže uvádíme nejčastější situace, se kterými se u lidí žijících s HIV v praxi setkáváme.

Zvláštní dlouhodobý pobyt

Přestože nabízí pětiletou platnost a volný přístup na trh práce, u osob starších 18 let nezakládá nárok na veřejné zdravotní pojištění. To lze zpravidla získat pouze prostřednictvím zaměstnání, kdy pojistné odvádí zaměstnavatel. OSVČ nebo osoby bez zaměstnání si musí hradit komerční pojištění, které léčbu HIV většinou nepoplácí. Držitelé tohoto pobytu zároveň nemají nárok na nepojistné sociální dávky. Děti do 18 let sice mají veřejné zdravotní pojištění, ale musí jim ho hradit jejich rodiče či jiný zákonní zástupci.

Dočasná ochrana

Stát nově hradí zdravotní pojištění pouze prvních 90 dní od udělení dočasné ochra-

ny. Dříve to bylo 150 dní. Poté je nutné vyřešit s pojišťovnou, kdo bude pojistné platit. Stát je nadále hradí jen vybraným skupinám, například dětem do 18 let, seniorům nad 65 let, studentům nebo uchazečům o zaměstnání. Přestože si řada držitelů dočasné ochrany pojištění následně hradí sama, zůstává výhodou, že jde zpravidla o veřejné zdravotní pojištění.

Vízum strpění

Také u víza strpění bývá jedinou reálnou cestou k veřejnému zdravotnímu pojištění zaměstnání. Na rozdíl od jiných pobytů však držitelé víza nemají volný přístup na trh práce a před nástupem do zaměstnání obvykle potřebují povolení od Úřadu práce. Získání veřejného pojištění je proto ještě složitější. •

 Další důležité informace a zdroje naleznete v pokračování článku na webu:
https://bit.ly/Zmena_Pobytu_CR ↗

— PŘIPRAVILA ZUZANNA

Když nevíte, co dělat

NOVÝ WEB POMŮŽE LIDEM VČAS NAJÍT SPRÁVNÉ INFORMACE

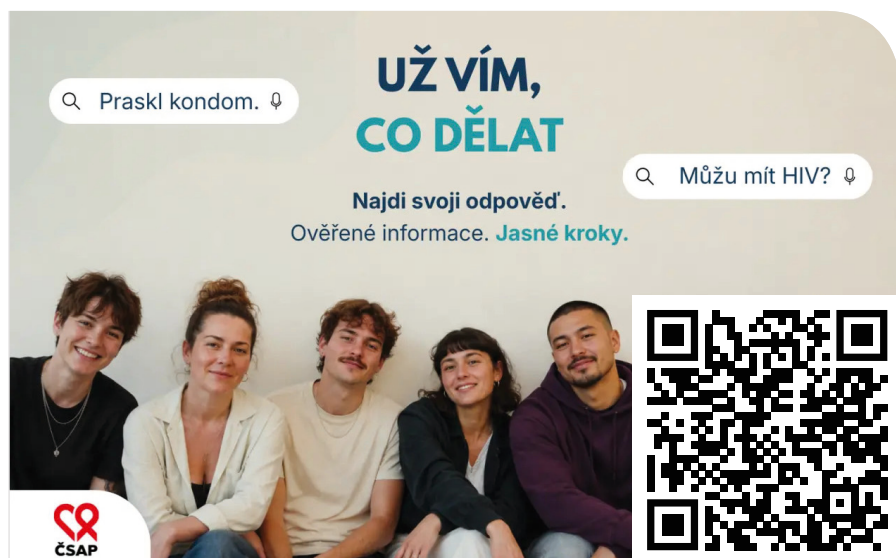
Ve chvíli, kdy člověk řeší možné riziko pohlavně přenosné infekce, potřebuje vědět, co dělat dál. Najít srozumitelnou, důvěryhodnou a pro konkrétní situaci správnou odpověď ale nemusí být vůbec jednoduché.

Proto ČSAP připravuje nový web s názvem UŽ VÍM, co dělat. Jeho cílem je pomoci lidem zorientovat se v jejich konkrétní situaci a nabídnout ověřené, srozumitelné a aktuální informace o HIV i dalších pohlavně přenosných infekcích.

Obsah webu vychází z každodenní praxe ČSAP, nejčastějších dotazů lidí i aktuálních odborných doporučení. Připravujeme ho ve spolupráci s odborníky na prevenci HIV a dalších pohlavně přenosných infekcí.

Nový web můžete podpořit prostřednictvím veřejné sbírky na Donio. Více informací najdete na: donio.cz/web-o-prevenci-pohlavne-prenosnych-infekci •

— PŘIPRAVILA KLÁRA

Česká společnost AIDS pomoc, z.s., Dům světla, Malého 282/3, 186 00, Praha 8 - Karlín,

tel: 224 814 284, mail: info@aids-pomoc.cz nebo www.zijupozitivne.cz, BEZPLATNÁ LINKA AIDS POMOCI 800 800 980,

Newsletter POZITIVNĚ! je evidován MK ČR pod číslem E 21338.